

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 16P/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320200514
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Jančulová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2020:5320200514.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Alenou Jančulovou vo veci starostlivosti o maloletého R. Y., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matky V. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, Č., právne zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom 17.novembra 3215, 022 01 Čadca, IČO: 50 473 522 a otca N. L., nar. XX.X.XXXX, bytom G., za účasti Okresnej prokuratúry Čadca, ul. 17.novembra 1567, 022 01 Čadca, v konaní o návrhu matky o zákaz styku maloletého dieťaťa s otcom, takto

rozhodol:

I. Styk otca N. L., nar. XX.X.XXXX s maloletým R. Y., nar. X.X.XXXX sa z a k a z u j e .

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom došlým súdu dňa 26.2.2020 sa matka prostredníctvom právneho zástupcu domáhala, aby súd zakázal styk otca N. L. s maloletým R. Y.. O náhrade trov konania žiadala rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Ako dôvod pre podanie návrhu uviedla skutočnosť, že napriek tomu, že otcom maloletého R. T. N. L., dieťa otca nijakým spôsobom nepozná. Nemá k nemu vybudovaný žiaden vzťah. V čase podania návrhu sa otec dieťaťa má nachádzať vo výkone trestu odňatia slobody. Počas výkonu trestu taktiež o dieťa záujem neprejavoval. Otec dieťaťa je aj recidivista, ktorý bol už viackrát vo výkone trestu odňatia slobody pre násilné správanie. Násilného správania sa dopustil voči jej osobe a taktiež sa násilného správania dopustil aj voči svojim rodičom. Vzhľadom na násilné správanie je nevyšpytateľnou osobou a chcela by maloletého R. ochrániť od takéhoto správania a zabrániť tomu, aby mu boli spôsobované šoky a stresy. Napriek tomu, že v prípade vyhovenia návrhu súdom dôjde k zásahu do rodičovských práv u otca maloletého dieťaťa, majú za to, že súdy nemôžu pasívne čakať či nedôjde k nejakému negatívnemu správaniu sa otca vo vzťahu k maloletému dieťaťu s prihliadnutím na povahu trestných činov, za ktoré bol otec odsúdený. S prihliadnutím na osobnostné a iné vlastnosti otca je vhodné, aby otec mal s dieťaťom zakázaný styk. Zákaz styku otca s dieťaťom nie je definitívne vyriešenie veci a je to iba dočasná úprava, ktorá sa môže časom zmeniť, avšak najskôr bude potrebné, aby otec maloletého dieťaťa svojim spôsobom života osvedčil, že si zaslúži ďalšiu šancu od spoločnosti, že bude viesť riadny život, nebude páchať trestnú činnosť a v rámci týchto svojich konaní bude náležitým spôsobom vzorom, ktorý môže slúžiť aj ako vzor pre svojho maloletého syna.

3. Na preukázanie svojich tvrdení matka dieťaťa predložila listinné dôkazy a to rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 10P/10/2017-80 zo dňa 2.11.2017 č.l. 6 až 8, mailovú či SMS komunikáciu otca dieťaťa s matkou maloletého dieťaťa č.l. 9 až 22.

4. Otec dieťaťa sa k podanému podanému návrhu, ktorý mu bol doručený do vlastných rúk dňa 26.5.2020 nevyjadril. V písomnom podaní došlom súdu dňa 7.7.2020 uviedol, že sa chce dostaviť na pojednávanie v uvedenej veci s obhajcom, ktorého si zabezpečí, keď bude prepustený z výkonu trestu na slobodu, pričom koniec výkonu trestu má 2.8.2020.

5. Kolízny opatrovník sa k podanému návrhu vyjadril podaním zo dňa 17.8.2020. Vo svojom vyjadrení zhodnotil majetkové, rodinné a sociálne pomery otca a matky maloletého dieťaťa, avšak vyjadrenie, či doporučuje, resp. nedoporučuje návrhu matky vyhovieť, súdu nezaslal. Zároveň kolízny opatrovník ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní.

6. Na pojednávanie dňa 26.8.2020 sa dostavila matka dieťaťa, právny zástupca matky, zástupca Okresnej prokuratúry Čadca. Kolízny opatrovník a ani otec maloletého dieťaťa sa na pojednávanie nedostavili. Kolízny opatrovník svoju neprítomnosť ospravedlnil. Otec maloletého dieťaťa svoju neprítomnosť ospravedlnil z osobných dôvodov. Uviedol, že súhlasí s podaným návrhom a to so zákazom jeho styku s maloletým dieťaťom a žiadal, aby súd vyhovel návrhu matky v celom rozsahu.

7. S poukazom na ustanovenie § 180 CSP súd otvoril pojednávanie a rozhodol, že pojednávanie bude vykonané v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa a kolízneho opatrovníka.

8. Vzhľadom k tomu, že predmetom konania je zákaz styku otca s maloletým dieťaťom, ktoré konanie má charakter tzv. nesporného konania s poukazom na článok 6 zákona č. 161/2015 Z.z. súd nevychádzal len z listinných dôkazov predložených navrhovateľkou, t.j. matkou maloletého dieťaťa, ale postupoval v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci a za účelom zistenia skutočného stavu veci mal povinnosť vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí. Z tohto dôvodu okrem dokazovania a to obsahu rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 10P/10/2017 č.l. 6 až 8 a mailovej a SMS komunikácie medzi otcom a matkou dieťaťa - (predložených matkou dieťaťa) súd vykonal na pojednávaní dňa 26.8.2020 aj dokazovanie výsluchom matky maloletého dieťaťa a prečítaním a oboznámením listinných dôkazov zabezpečením zo strany súdu a to trestného rozkazu 0T/13/2020 č.l. 56, 57, rozsudky a trestné rozkazy Okresného súdu Čadca 1T/144/2011 č.l. 67, 68, 2T/91/2013 č.l. 69 až 72, 1T/38/2014 č.l. 73,74, rozsudok 2T/94/2017 č.l. 75 až 77 a 1T/41/2019 č.l. 78. Medzi účastníkmi nie je sporné, že navrhovateľka a N. L. sú rodičmi mal. R. Y. a že styk otca dieťaťa s dieťaťom nebol súdom doposiaľ upravený /viď.rozs. 10P 10/2017-80 čl. 6-8) Rovnako nie je sporné, že otec dieťaťa o maloleté dieťa nejaví žiaden záujem, s dieťaťom sa nestretáva, neplní si naňho riadne vyživovaciu povinnosť (viď. trestný rozkaz Okresného súdu Čadca 1T/41/2019 zo dňa 4.4.2019 č.l. 78 z ktorého vyplýva, že otec bol uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy). Rovnako nie je sporný ani obsah mailovej či SMS komunikácie medzi otcom a matkou dieťaťa, kde otec maloletého dieťaťa dňa 28.12.2016 udáva, že maloletého nechce ani vidieť a že ľutuje, že ho splodil a že sa chce malého vzdať. Z ďalšej komunikácie medzi otcom a matkou dieťaťa vyplýva, že otec používa na adresu matky dieťaťu veľké množstvo vulgarizmov. Z SMS správ ďalej vyplýva ešte pred narodením dieťaťa matka obdržala SMS v ktorej že otec dieťaťa na jej adresu uviedol: „Chod' do piče, umri aj s tým skurvysynom, čo v tebe je“. Ďalej otec udáva, že urobí všetko až neporodí.

9. Na pojednávaní dňa 26.8.2020 súd vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého dieťaťa a prečítaním a oboznámením listinných dôkazov zabezpečených zo strany súdu a to trestného rozkazu 0T/13/2020 č.l. 56, 57, rozsudky a trestné rozkazy Okresného súdu Čadca 1T/144/2011 č.l. 67, 68, 2T/91/2013 č.l. 69 až 72, 1T/38/2014 č.l. 73,74, rozsudok 2T/94/2017 č.l. 75 až 77 a 1T/41/2019 č.l. 78. Matka maloletého dieťaťa okrem skutočnosti uvádzaných v návrhu uviedla, že otec dieťaťa sa o dieťa nikdy nezaujímal. Naposledy dieťa videl, keď malo 4 týždne. Vtedy od otca dieťaťa odišla, pretože ju zbil. Jeho konanie bolo kvalifikované ako priestupok. Otec dieťaťa si neplní ani vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa. Za otca platí štát. Dostáva náhradné výživné. Návrh na zákaz styku otca s dieťaťom podala z tohto dôvodu, pretože otec dieťaťa je nevyspytateľnou osobou. Dopúšťa sa násilného konania voči blízkym osobám a má obavu o to, ako sa bude ďalej správať a aby sa nedožadoval stretávaní s maloletým dieťaťom.

10. Uvedené skutkové tvrdenia matky mal súd preukázané z listinných dôkazov súdnych rozhodnutí zabezpečených zo strany súdu: rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 1T/144/2011 zo dňa 11.1.2012 z ktorého vyplýva, že otec dieťaťa bol odsúdený za zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods.1

Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 1 rok, nakoľko opakovane vykonal súlož s osobou mladšou ako 15 rokov. Trestným rozkazom Okresného súdu Čadca 2T/91/2013 zo dňa 18.7.2013 č.l. 69 až 72 bol otec dieťaťa odsúdený pre prečin poškodzovania cudzej veci v spolupáchateľstve a prečin výtržníctva na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace s podmieneným odkladom trestu na skúšobnú dobu v trvaní jedného roka a zároveň mu bolo uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a taktiež mu bola uložená povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu. Rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 1T/38/2014-151 zo dňa 10.9.2014 č.l. 73, 74 bol otec dieťaťa uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Uvedeného skutku sa mal dopustiť voči svojim rodičom a to matke R. L. a svojmu otcovi U. L., ktorým sa vyhrážal zabitím. Následne rozsudkom Okresného súdu Čadca 2T/94/2017 zo dňa 9.8.2017 č.l. 75 až 77 bol uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia pre skutok, ktorého sa dopustil voči stojím rodičom R. L. J. U. L., ktorým mal spôsobovať fyzické a psychické utrpenia.

11. Z trestného rozkazu Okresného súdu Čadca č.k. 0T/13/2020-69 č.l. 56, 57 zo dňa 6.4.2020 vyplýva, že N. L. bol odsúdený pre prečin nebezpečného vyhrážania za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace. Na výkon trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a skutku v uvedenej veci sa mal dopustiť tak, že zaslal zo svojho facebookovho účtu N. L. na facebookový účet R. W. výhražnú správu s textom: „ty skurvenec, modlí sa nech zdochneš skôr ako si ťa nájdem, Ty skurvená ovca, teba si ešte odsedím, počkaj len ťa nájdem, ja si ťa nájdem pri tých koľajniciach kde bývaš“ a následne mu zaslal zvukovú správu s obsahom: „ti rozrežem celý bachor a zdechneš, uvidíš ešte pred Kauflandom, uvidíš kto je ešte frajer, keď ti aj ten byt podpálím“, čo u R. W. vzbudilo dôvodnú obavu, že svoje vyhrážky uskutoční, nakoľko N. L. je bývalý priateľ jeho terajšej družky V. Y..

12. Právny zástupca matky v záverečnom slove uviedol, že žiadajú, aby súd v celom rozsahu podanému návrhu vyhovel z dôvodov, ako to navrhli, pretože je bezpečnejšie, aby súd preventívne zakázal styk otca s maloletým dieťaťom, nakoľko otec dieťaťa je agresívnou nevyspytateľnou osobou a je preto potrebné predchádzať negatívnym vplyvom zo strany otca na maloleté dieťa.

13. Zástupca okresnej prokuratúry na pojednávaní dňa 26.8.2020 uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie s podaným návrhom na zákaz styku otca s maloletým dieťaťom súhlasí a navrhuje súdu, aby podanému návrhu vyhovel.

14. Podľa § 25 ods.3 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa k rodičom.

15. Právo na styk rodiča s maloletým dieťaťom je špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností, ktorá vychádza z čl. 41 ods.4 Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. (Ústavy SR) , v zmysle ktorého starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov. Deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Ide o obojstranné právo. Jeho obsahom je tak právo rodiča na kontakt s dieťaťom, ako aj právo dieťaťa na starostlivosť zo strany jeho rodiča. Rodič, ktorý nemá maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, resp. s ním nežije v spoločnej domácnosti je v prevažnej miere vylúčený zo sústavného výkonu rodičovských práv a povinností. Realizáciou styku s ním však dochádza k ich výkonu, preto je styk rodiča s maloletým dieťaťom významným faktorom ovplyvňujúcim jeho ďalší život. Styk rodiča s maloletým dieťaťom je jeho právo, nie je jeho povinnosťou. Preto nemožno rodičovi uložiť povinnosť, aby realizoval styk s maloletým dieťaťom pokiaľ on sám on z akéhokoľvek dôvodu nemá záujem sa stretávať. V záujme maloletého dieťaťa je, aby sa stretávalo s obidvoma rodičmi, avšak záujem maloletého dieťaťa môže indikovať potrebu styku rodiča s maloletým dieťaťom obmedziť, dokonca aj zakázať. Zákonná právna úprava styku rodiča s maloletým dieťaťom rozlišuje dve základné kategórie a to úpravu bežného styku a úpravu obmedzeného styku, ktorej krajným variantom je zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom. Opatrením súdu, ktoré veľmi účinne zasiahne do vzájomného pomeru rodiča s maloletým dieťaťom je zákaz styku medzi nimi, ktorým sa rodičovi odníma jeho právo na styk s dieťaťom a to akýmkoľvek spôsobom. Pri rozhodovaní súdu vo veci starostlivosti o maloleté dieťa je

prioritou záujem maloletého dieťaťa. Úlohou súdu je vytvoriť stav spravodlivej rovnováhy medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodiča, pričom zvláštny význam je daný záujmu maloletého dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča. Zákon explicitne neustanovuje, čo možno zahrňovať pod normu obsahujúcu relatívne neurčitý pojem „záujem maloletého dieťaťa,“. Tento pojem však rozvíja konštruktívna judikatúra súdov. Nemožno rozporovať, že by vyrastanie v stabilnej atmosfére pokoja harmónie, porozumenia, lásky, v ktorom jeho výchova smeruje k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností mravného, duchovného a sociálneho rozvoja nebolo v záujme maloletého dieťaťa. Preto záujem dieťaťa pri rozhodovaní o obmedzení, resp. zákazu styku rodiča s maloletým dieťaťom možno vidieť nielen v ochrane fyzického (pred fyzickým útokom, napríklad vo forme bitia, kopania) a psychického, (napríklad z dôvodu vytesnenia si a následného nepripomínania si negatívnych zážitkov vo vzťahu k rodičovi), zdravia maloletého, ale aj v dôsledku jeho ochrany pred možnou neurotizáciou a psychotizáciou dieťaťa z dôvodu styku s druhým rodičom, resp. ako ochrana maloletého dieťaťa pred rodičom, ktorý je pre neho nevhodným životným príkladom, napríklad ak by ohrozoval mravnosť maloletého dieťaťa z dôvodu svojho sociálneho úpadku alebo preberania negatívnych vzorov správania, neprijateľných postojov a reakcií k blízkym osobám, či skupinám a podobne. Obmedzenie, resp. zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom vychádza z právneho poriadku, konkrétne z § 25 ods.3 Zákona o rodine a jeho legitímnym cieľom je ochrana zdravia, morálky práv a slobôd maloletého dieťaťa.

16. Z vyjadrenia matky dieťaťa, listinných dôkazov predložených matkou dieťaťa a oboznámených trestných rozhodnutí vyplýva, že otec dieťaťa nie je vhodným vzorom pre svojho syna. O maloleté dieťaťa nejavi žiaden záujem, neplní si voči nemu riadne vyživovaciu povinnosť. Už pred narodením dieťaťa ľutoval, že ho vôbec splodil, dokonca počas tehotenstva želal matke dieťaťa, aby zomrela aj s ešte nenarodeným dieťaťom, ktorého nazval skurvysynom. Opakovane, dlhodobo sa dopúšťa násilnej trestnej činnosti. Tieto útoky smerujú voči osobám blízkym. Násilného hrubého správania sa dopúšťa opakovane voči svojim rodičom. Rovnako aj voči matke maloletého dieťaťa, či priateľovi matky maloletého dieťaťa. Z uvedeného dôvodu má súd za to, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby súd styk otca s maloletým dieťaťom zakázal a to aj z preventívnych dôvodov, preto súd rozhodol tak, ako je to vo výroku tohto rozsudku uvedené a styk otca s maloletým dieťaťom zakázal.

17. Súd poukazuje, že rodič, ktorému bol styk s maloletým dieťaťom zakázaný v prípade, ak nezostane pasívnym a vyvinie snahu po svojej náprave, môže nepriaznivé rozhodnutie vo svoj prospech zvrátiť a dosiahnuť styk s maloletým dieťaťom, nakoľko súd v zmysle § 26 Zákona o rodine môže zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností, ak sa zmenia pomery.

18. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie.

Odvolanie sa podáva v potrebnom počte v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde v Čadci. (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 C.s.p.). O odvolaní rozhodne odvolací súd, ktorým je Krajský súd Žilina.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 363 C.s.p).

Podľa § 365 ods.1,2,3 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie e vykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené , alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie , ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej , má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 227 C.s.p.) Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľnosti bola zapísaná poznámka o súdnom konaní (§ 228 ods. 1,2 C.s.p.).

Vykonateľnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia ukladajúca povinnosť plniť, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynútitel'nosti zákonnými prostriedkami. Ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. .

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z.z.) ak ide o rozhodnutie , ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 ods.1 C.m.p).